

O neporušiteľnosti katolíckej Cirkvi v tejto kríze

Jozef Duháček

8. novembra 2024 ✚ Cirkev ✚ Komentár

Možno jediný dôvod, prečo by sa pravý katolík s dobrou vôľou a fungujúcim rozumom mal obávať dospieť k rovnakému záveru o pápežskom úrade ako arcibiskup Viganò, je indefektibilita katolíckej Cirkvi. O. John Hardon SJ vysvetľuje, že táto indefektibilita – neporušiteľnosť alebo bezchybnosť v podstate garantuje toľko, že katolícka Cirkev **navždy zostane jedinou inštitúciou spásy, založenou Ježišom Kristom**. To potvrdzuje, že Cirkev je v podstate nezmeniteľná vo svojom učení, vo svojej konštitúcii a vo svojej liturgii. Nevylučuje to zmeny a úpravy, ktoré sa nedotýkajú jej podstaty, ani úpadok jednotlivých miestnych cirkví či dokonca celých diecéz.

Ale mohol by tento úpadok zahŕňať aj pápeža? Samozrejme, platného pápeža by sa to dotýkať nemalo. Čo sa potom však deje v Ríme, z ktorého prichádzajú teologicky, liturgicky a mravne stále zmatenejšie signály, príkazy a nariadenia?

Ilustračný obrázok, zdroj: flickr.com

Matthew McCusker v článku na LifesiteNews https://www.lifesitenews.com/opinion/we-shouldnt-be-afraid-of-concluding-that-francis-isnt-pope-heres-why/?utm_source=twitter#r+997468+1+16 ukazuje na niekoľkých predkoncilových teológov, ktorí hovoria, že indefektibilita Cirkvi neznamená to, čo si dnes väčšina tradičných katolíckych teológov myslí.

McCusker hovorí, že bezprostrednými príčinami toho, že si ľudia kladú otázku, či je Petrov stolec uprázdnený alebo nie sú objektívne slová a činy samotného Františka. Mnohí katolíci, po dlhom a starostlivom zvažovaní toho, čo František povedal a urobil a pri porovnávaní týchto vecí s náukou katolíckej Cirkvi dospievajú k názoru, že Svätá stolica je v súčasnosti uprázdnená. Iní katolíci s týmito závermi rozhodne nesúhlasia. Nie je však manipuláciou ani konšpiráciou povedať, že počet katolíkov, ktorí zastávajú názor, že Petrov stolec je v súčasnosti prázdny sa zvyšuje, hoci existujú nezhody v otázke, kedy sa toto uprázdnenie začalo.

Tento postoj zastávajú mnohí úprimní muži a ženy, ktorí sa snažia pochopiť skutočnosti, ktorých sú svedkami, vo svetle katolíckeho učenia a zachovať vieru v čase tejto bezprecedentnej krízy. Existuje naliehavá potreba, aby verní katolíci – všetci tí, ktorí považujú Učiteľský úrad katolíckej Cirkvi za svoje pravidlo viery – spolupracovali na hlbšom pochopení toho, čo sa v Cirkvi za posledné desaťročia udialo a

ako by sme na to mali reagovať. To si vyžaduje zapojiť sa do učenia Cirkvi a snažiť sa, ako najlepšie vieme, aplikovať ho na fakty našej doby; vyžaduje si to otvorene diskutovať a diskutovať o protichodných pozíciách so spoločným zámerom dospieť k pravde.

Sedevakantistická pozícia nie je v novinkou a ako reakcia na pokoncilové udalosti sa objavila už v sedemdesiatych rokoch. McCusker sa pokúša, a článok na portáli LifeSiteNews je toho dôkazom, opätovne obnoviť diskusiu a aspoň navonok deklaruje otvorenosť argumentom a zámer dopátrať sa pravdy.

Uvedomuje si skutočnosť, že katolíci, ktorí verejne vyjadrujú názor, že Svätá stolica je uprázdnená, sa stretnú skôr s nepriateľstvom a výsmechom než s otvorenosťou a rešpektom a tie najostrejšie reakcie budú pochádzať od najväčších kritikov pokoncilovej hierarchie.

Preto McCusker upozorňuje tých, ktorí sa rozhodnú o tejto téme diskutovať, že vstupujú na bojisko, o ktoré sa bojuje už desaťročia a kde sa rozvinuli osobné animozity. To môže viesť k vytrvalému a agresívnemu obhajovaniu pozícií prijatých pred mnohými rokmi – niekedy aj pred desaťročiami – a k neochote prehodnotiť tieto postoje napriek tomu, že kríza v Cirkvi sa každým rokom prehľbuje. To je na škodu veci, pretože problémy roku 2024 nemožno primerane riešiť nástrojmi a argumentmi minulosti. Slová a činy, ktoré vedú k tomu, že sa o tejto otázke vôbec diskutuje boli vyslovené a vykonané verejne, aby ich videl celý svet. Články, ktoré portál LifeSiteNews uverejňuje – sú z oboch strán diskusie – a sú pokusom o otvorený, seriózny a zdvorilý dialóg, ktorý by mali uvítať všetci katolíci, ktorí hľadajú pravdu.

V texte https://www.lifesitenews.com/opinion/we-shouldnt-be-afraid-of-concluding-that-francis-isnt-pope-heresy-why/?utm_source=twitter#r+997468+1+16 sa McCusker pokúša domyslieť najčastejšie vyjadrovanú námietku, či je možné, aby dlhotrvajúci stav uprázdnenia Svätej stolice odporoval Kristovým príslubom a konštitúcii jeho Cirkvi.

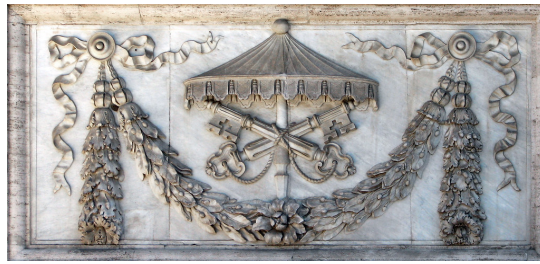
Konštitúcia I. vatikánskeho koncilu *Pastor aeternus* hovorí:

Čo však Pán Ježiš Kristus, knieža pastierov a veľký pastier oviec, ustanovil v blahosladenom apoštolovi Petrovi pre večnú spásu a trvalé dobro Cirkvi, to nutne neustále trvá na základe tejto autority v Cirkvi, ktorá bola založená na skale (gr. petra) a ktorá bude pevne stáť až do skonania vekov (porov. Mt 7,25; Lk 6,48). Vskutku nikto nepochybuje a dokonca i všetkým storočiam je známe, že svätý a najblahoslavenejší Peter, hlava a knieža apoštolov, stĺp viery a základ katolíckej Cirkvi, prijal kľúče kráľovstva od nášho Pána Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského rodu a Vykupiteľa. On až doteraz a navždy žije, predsedá Cirkvi a vykonáva sudcovský úrad vo svojich nástupcoch, biskupoch svätej Rímskej stolice, ktorý založil a posvätil svojou krvou (z reči Filipa, rímskeho vyslanca, na koncile v Efeze, akt III).

Teda ktokoľvek nastúpi na stolicu Petrovu, ten dostáva podľa Kristovho ustanovenia Petrov primát nad celou Cirkvou. Trvá teda ustanovenie pravdy a blahoslavený Peter vytrval v prijatej pevnosti skaly a neopustil kormidlo Cirkvi, ktoré na seba vzal (Lev I., kázeň III, kap. 3). Z toho dôvodu bolo vždy v Rímskej Cirkvi kvôli závažnejšiemu prvenstvu nutné, aby celá Cirkev, to znamená všetci veriaci odšadiaľ, bola v zhode a aby sa v tejto Stolicy, z ktorej vychádzajú práva úctyhodného spoločenstva, zjednotili všetci v jedno, tak ako sa údy spájajú s hlavou v jedno telo (Irenej, Proti bludárom III 3).

*Ak teda niekto hovorí, že nepochádza z ustanovenia Krista Pána, čiže z božského práva, že **blahoslavený Peter má v primáte nad celou Cirkvou neustálych nasledovníkov**; alebo*

že rímsky veľkňaz nie je nasledovníkom blahoslaveného Petra v tom istom primáte: *anathema sit*.

Ilustračný obrázok, zdroj: flickr.com

McCusker potom cituje z knihy o Sylvestra Berryho *The Church of Christ*:

Kristus ustanovil, že svätý Peter má mať nástupcov vo svojom jurisdikčnom primáte nad Cirkvou, ale osobu nástupcu neurčil. Je ponechané na Cirkvi, aby zvolila alebo inak určila osobu, ktorá potom získa moc univerzálnej jurisdikcie na základe božského ustanovenia, tzn. bezprostredne od Krista, nie od tých, ktorí ho zvolili.

To znamená, že keď nástupca svätého Petra zomrie, jeho nástupcu musí určiť Cirkev, a keď sa výber uskutoční (dnes je volený kardinálmi), ten, ktorý je zvolený za Viditeľnú Hlavu Cirkvi bojujúcej, dostane svoju právomoc priamo od jej Božskej Hlavy, Ježiša Krista. V období medzi smrťou jedného pápeža a zvolením druhého neexistuje nástupca sv. Petra. To znamená, že Cirkev je v stave *sede vacante*. Preto je stav uprázdneného stolca nevyhnutným a trvalým aspektom konštitúcie Cirkvi.

Tento stav trvá, kým nie je zvolený človek, ktorý spĺňa požadované podmienky a neprijme úrad. Podmienkou je, aby to bol muž, člen katolíckej Cirkvi a užíval rozum. Členmi Cirkvi sú tí, ktorí sú pokrstení, verejne vyznávajú katolícku vieru a podliehajú zákonnej autorite hierarchie Cirkvi. Preto nikdy a za žiadnych okolností nemôže byť platne zvolená žena, nepokrstený muž, chlapec vo veku pred užívaním rozumu, človek, ktorý je duševne chorý, verejný heretik, verejný odpadlík, verejný schizmatik. Pokiaľ bol pápež platne zvolený, zostáva pápežom kým nezomrie, nerezignuje, nepríde trvalo o rozum (napr. šílenstvom), alebo nestratí členstvo v Cirkvi skrze verejnú herézu, apostázu alebo schizmu.

Pokiaľ teda nie je z nejakého dôvodu Petrov stolec obsadený, Cirkev nemá najvyššiu pozemskú hlavu, (samozrejme má Božskú Hlavu – Krista), biskupi vládnu vo svojich diecézach, ale nesmú sa vydávať žiadne univerzálne zákony, definovať dogmy alebo zvolávať koncily.

Cirkev doposiaľ zažila 260 období uprázdneného stolca. O. Berry hovorí, že takéto obdobie môže trvať aj roky (doposiaľ najdlhšie trvalo zhruba tri roky), ale že ani dlhšie obdobie by nespochybnilo Kristove prisľúbenia Cirkvi. Samozrejme je tu námietka, že po nejakom čase by kardináli, ktorí volia prekročili povolený vek, prípadne pomreli, ale to McCusker vyvracia tvrdením, že voľba pápeža kardinálmi je len posledná a relatívne nová forma, ale že v minulosti jestvovali aj iné formy výberu Kristovho Námestníka.

McCusker takisto poukazuje na Veľkú západnú schizmu, kde po tridsaťsedem rokov existoval pápež a protipápež. A hoci dnes je jednoduché povedať, ktorý z nich bol neplatný, v tej dobe to pre radového katolíka až také jasné byť nemuselo, o čom hovorí aj fakt, že na oboch stranách sporu stáli svätci.

McCusker cituje o. John McLaughlina, kňaza, ktorý začiatkom 20. storočia napísal:

„Okrem toho pripúšťame, že v minulosti (a takéto obdobia sa môžu vyskytnúť aj v budúcnosti) mohli nastať situácie, keď v dôsledku objavenia sa protipápežov a rôznych nepriaznivých okolností bolo pre jednotlivcov v danej chvíli ťažké povedať, kde možno nájsť ten správny zdroj autoritatívneho učenia. To však ani v najmenšom nemení stav vecí; jediná pravá Cirkev niekde na svete bola a mala všetky svoje základné výsady a práva, hoci danom momente – z pominuteľných príčin – nebola pre menej pozorných ľudí ľahko rozpoznateľná. Tak ako sa vyskytli časy, keď hustá hmla alebo opar znemožnili bežnému pozorovateľovi ukázať presné miesto na oblohe, kde práve bolo slnko, každý vedel, že tam niekde je; každý tiež vedel, že v pravý čas sa slnko ukáže a že akonáhle sa hmla zdvihne, jeho lúče opäť dorazia priamo na zem a každý uvidí, že je to stále to isté slnko, tá istá svetelná guľa, ktorá žiarila na oblohe už predtým.“

Po druhé, cituje svetoznáameho Doma Prospera Guérangera:

„Cisár Décius mohol uspieť a spôsobiť, že na Rímskom stolci štyri roky nesedel pápež; mohli povstať protipápeži, podporovaní priazňou ľudu alebo politikou cisárov; dlhá schizma môže sťažiť poznanie skutočného pápeža medzi niekoľkými, ktorí si tento úrad nárokuje: Duch Svätý dovolí, aby skúška trvala koľko je potrebné a kým bude trvať, zachová vieru svojich detí. Potom príde deň, keď vyhlási zákonného pastiera stáda a celá Cirkev ho za takého nadšene uzná.“

Po tretie, cituje o Sylvestra Berryho, amerického teológa, ktorý napísal knihu *Apokalypsa sv. Jána* v roku 1921:

„Je historickým faktom, že najničivejšími obdobiami pre Cirkev boli časy, keď bol pápežský trón prázdny, alebo keď protipápeži zápasili s legitímnou hlavou Cirkvi. Tak to bude aj v tých zlých dňoch, ktoré prídu. Cirkev zbavená svojho najvyššieho pastiera bude musieť v týchto ťažkých dňoch hľadať útočisko v samote, aby sa nechala viesť samotným Bohom... Antikrist a jeho prorok zavedú obrady napodobňujúce sviatosti Cirkvi. V skutočnosti bude existovať úplná organizácia – cirkev Satanova – postavená v opozícii voči Cirkvi Kristovej. Satan prevezme úlohu Boha Otca; Antikrist bude ctený ako Spasiteľ a jeho prorok si uzurpuje úlohu pápeža.“

Cituje ďalej rozsiahlu pasáž z knihy *The Present Crisis of the Holy See Tested by Prophecy* (1861) od kardinála Manninga a z knihy Hermana B. Kramera *The Book of Destiny* (1956).

Matthew McCusker potom sumarizuje z vyššie uvedených autorov a aplikuje to na to, čo podľa neho skutočne zažívame v roku 2024: „Je však dôležité poznamenať, že hoci nemáme záruku, že Náš Pán nedovolí hrozným skúškam dopadnúť na Cirkev, vieme s absolútnou istotou, že Náš Pán splní svoje prisľúbenia; nedovolí, aby sa stalo niečo v rozpore s nimi.“ To je dôvod, prečo aj keď je možné dlhšie neobsadenie pápežského stolca, nech už akokoľvek „hrozné a znepokojujúce“, „pápež kacír“ nie je možný, pretože je v rozpore s povahou Cirkvi, aby verejný heretik bol údom jej viditeľného tela a ešte viac, aby bol jej viditeľnou hlavou a najvyšším učiteľom katolíckej viery.

Ilustračný obrázok, zdroj: flickr.com

Žijeme teda v období *sede vacante*? McCusker hovorí, že triezva teologická analýza by to potvrdila, necháva však na čitateľov, aby sa rozhodli, či jeho interpretácia citovaných autorov je dostatočne presvedčivá alebo nie. Podobne urobíme aj my a ponecháme na tých, ktorých to zaujíma, aby si preštudovali argumenty a spôsob, akým ich McCusker spája a posúdili nakoľko sú presvedčivé.

Čo však znamená, že sa téma sedevakantizmu opäť vracia do svetla reflektorov? Zdá sa, že je to symptóm hlbokšej krízy, hlbšej ako si mnoho z tradičných katolíkov myslelo. *Sensus fidei*, zmysel veriacich pre vieru, sa pokúšal dlhé roky adaptovať na neprestajné zmeny vo vierouke. Zdá sa však, že dnes už je tých zmien priveľa a idú príďaleko a ani naštrbený zmysel pre vieru, ktorý nám po všetkých tých zmenách zostal, nedokáže všetky tie zmeny absorbovať. Sedevakantizmus je prejavom tejto neschopnosti. Sedevakantistický biskup, Donald Sanborn povedal:

Sedevakantistická pozícia je jediná katolícka reakcia na modernistické prevzatie katolíckych inštitúcií. Táto pozícia úprimne vyhlasuje, že II. vatikánsky koncil a jeho reformy sú podstatnou zmenou katolíckeho náboženstva. Je to úplne nové náboženstvo, ktoré nahradilo katolícke náboženstvo vo všetkých budovách, ktoré boli kedysi katolícke.

Je to správny prístup? Na to si musí každý odpovedať sám, v každom prípade to je veľmi radikálne rozhodnutie, ktoré má veľmi radikálne dôsledky a to v každom aspekte života toho, kto sa takto rozhodne.

Na druhej strane 13. septembra 2024 viaceré médiá uverejnili Františkov príhovor z medzinárodného stretnutia mladých v Singapore, kde okrem iného čítame:

Každé náboženstvo je cestou k Bohu. Existujú rôzne jazyky, ako dospieť k Bohu, ale Boh je Bohom pre všetkých. A ako je Boh Bohom pre všetkých? Všetci sme Boží synovia a dcéry. Ale môj Boh je dôležitejší ako tvoj Boh, je to pravda?“ Štandard – Pápež František: Každé náboženstvo je cestou k Bohu

Ak je to teda tak, týka sa to aj sedevakantistov? Je ich cesta cestou Božích synov a dcér, je ich pozícia len iným jazykom ako sa dostať k Bohu, ktorý je Bohom všetkých?

„Ak začneme medzi sebou bojovať a hovoriť moje náboženstvo je dôležitejšie ako tvoje, moje náboženstvo je pravdivé, tvoje nie, kam nás to dovedie? Kam?“ pýta sa František.

Týka sa to aj sedevakantistov? Ak áno, potom sa obavy týkajúce sa dôsledkov osvojenia si sedevakantistickej pozície nielenže drasticky zmenšili, ale úplne vyparili. Pokiaľ je cestou k Bohu hinduizmus s trisotisíc

bohmi, šamanizmus alebo budhizmus, ktorý boha vlastne ani nemá a všetky odnože protestantizmu, je pravdepodobné, že tou cestou bude aj sedevakantizmus. Či?

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/o-neporusitelnosti-katolickej-cirkvi-v-tejto-krize/>